

tis, excogitatum à se immutationem suâque autoritate tantum inductam Hebræis omnibus per universoni latè Orbem dispersis adprobaverit? Minimè id quidem; nam Esdras non privatae autoritatis vir erat, neque minimi apud suos nominis; omnes enim virum verebantur, tanquam morum probitate, & rerum gestarum gloria, sicut etiam literarum studis, insignem: cujus nomen apud ipsos Paganos clarissimum habebatur; qui summâ fultus autoritate ab ipso Rege Persidis in Judæam (o) missus, ut gentem suam juxta patrias Leges gubernaret, atque refractarios in ordinem cogeret. Uno verbo Esdras tanquam Summus Judæorum Doctor, & Divino Spiritu afflatus Vir apud omnes merito habebatur. Tantus igitur tantusque cum esset, & post exactam summâ cum populi approbatione vitam, accedente insuper Nehemiae cæterorumque virorum Principum autoritate, miramur, si novam hanc characterum reformationem in Libris sacris persuadere Judæis universoni potuerit?

Hieronymus nunquam illud autoritatis culmen in Ecclesia Latina, quod Esdras in Synagoga, attingit. Hieronymus, inquam, Versionem Veteris Testamenti ex Hebræo adornavit, qua in re adversarios quam plurimos nactus est, nec ipse quidem aliam in Ecclesia implebat dignitatem, quam Sacerdotis. His tamen nequidquam obstantibus, eadem Versio in publicis Ecclesiæ Lectionibus recepta est, sensimque apud Fideles obtinens, eodè autoritatis devenit, ut nullo licet aditente Concilio, nullaque supremâ autoritate cogente, supra cæteras omnes sola intra brevioris temporis spatium regnaret. Nec regnavit tantum, sed ita ejus luce vetera Exemplaria discussa sunt, ut hodie vetus integrum vix & ne vix quidem inveniat. Tandem eo devenit, ut postremum generale Concilium unam eam Versionem authenticam declararet, abjudicata novis omnibus versionibus causâ. S. Hieronymus, dicam iterum, minori eruditionis famâ, minori autoritate, & dicere etiam audeam, minori intelligentiâ quam Esdras pollebat; nunquam enim S. Doctor Divino Spiritu afflatus ad scribendum se contulit; nihilo tamen fecius Versionem suam Ecclesiæ Latinæ universæ ita potuit commendare, ut cæteris abolitis sola regnaret. Quæ cum ita sint, cur Esdræ Autori Divino Spiritu afflato, viro sui temporis doctissimo, & prophetiæ dono insigni, non tantum tribuerimus, ut universæ Judæicæ Ecclesiæ persuadere potuerit levem hanc characterum immutationem, qua, salvâ Textus veritate, Phœnicis apicibus novos alios substituerit?

Aliud etiam in eam rem non prætereundum argumentum accedit, quod Esdræ ætate Judæi, si unquam aliâs, ad eam transmutationem recipendam aptissimi censebantur; ut eam exigere, quin & potere videri potuissent. Hebræorum enim quicumque in Transæphratis, & Syriæ regionibus versabantur, Chaldaicis literis, & sermone potissimum ita assueverant,

ut soli inter eos viri literis additi veterem scribendi rationem nossent. Quare si Textus notis populo literis redderetur, via instruebatur pronior, ut vulgaribus omnibus lectio, & studium Legis pateret. Semel etiam ab incommodo discendi geminum characterum genus onere relevatus populus, eodem quo utebatur studio in discendis literis Chaldaicis pro familiari commercio, ipso pariter ad lectionem S. Scripturæ, iisdem descriptæ characteribus, juvabatur. Poscebant ergo Judæi, summisque votis hanc characterum immutationem flagitabant.

Tandem in obscuro licet versetur tota hujus transmutationis historia, cujus altum est in S. Scriptura silentium, neque inter Judæos ipsos de illa satis constat: certam licet ejus rei epocham, & quantum insuper Esdræ laborandum fuerit, ut consilium suum universoni populo persuaderet, ignoremus; facile tamen credimus, neque brevioris temporis rem illam fuisse, nec operæ; nulloque magis adjumento eam immutationem promotam, quam insito Judæorum in Samaritanos odio. Quod enim penes Samaritanos esset, Pentateuchus veteribus Phœnicum characteribus descriptus, id vel unicum in causa fuisse poterat, cur Judæi pristinum scribendæ Legis morem deserentes, novum adoptarent.

Ceterum ea, quam hæcenus statimus, reformatio, quamvis nec Esdræ vetustior, nec multo recentior illo credatur, non ita tamen ejus rei certam epocham definire audeamus, quin exorbitare ab illa per nos minimè liceat. Neque ita Esdras ejus rei author constituitur, ut etiam operam in illa suam impendisse Principes totius gentis viros negaverim. Totum etiam hujus substitutionis opus non ita statim absolutum perfectumque est, quin vestigia plurima veteris Scripturæ in Sacris Libris manerent. Ita Origenis ætate vetera quedam Exemplaria suppetebant, in quibus nomen *Jehovah* veteribus scriptum characteribus exhibebatur; & sub Simone Macchabæo excusos nummos veteribus Samaritanis characteribus constat. Quare eâ etiam ætate negotium reformationis non aded processerat, quin veteris Scripturæ vestigia aliqua manerent. Cujus rei sive in causa fuisse potuit, quod Artificibus Phœnicis, quibus regionis characteres ignoti essent, Simon uteretur; sive quod ætati suæ quandam vetustatis autoritatem conciliare volebat, pristinos gentis suæ characteres iterum revocans, quemadmodum apud nostros Reges in moribus positum est, ut Latinam adscriptionem in nummis excudendam statuunt, quamquam vernaculus Regni sermo alter sit à Latino. Quæcumque tandem Simonem impulerit ratio, vix tamen credimus committere potuisse, ut characteres populo profusus ignotos excudendos in nummis curaret.

Nihil igitur moramur totam hanc Samaritanorum characterum, quos vernaculos fuisse usque ad captivitatem Babilonicam credimus, in Chaldaicis literis transmutationem (quam populo, Chaldaeo-

d 1. Esdr. 3. 11.
12. &c.

dæorum moribus assueti, Esdras cæterique viri in tota gente Principes persuaserint) non statim quidem totam, sed sensim, & veluti per gradus inductam, pro veteribus characteribus novis paulatim succedentibus.

IN SECUNDUM
ESDRÆ
PROLEGOMENON.

a Vide 1. Esdr.
2. 63. & 2.
Esdr. 7. 65.

b Malv. Esdr.
Tirin. Menoch.
c Euseb. Isidor.
Genebr. in
Chron. Rab.
Arab. in Cabala,
Scaliger ad Euseb. Chron.

d 2. Esdr. 6. 11.

Nehemias cognomento *Aberfata* (a) nempe *Pincerna*, à munere quod in Aula Artaxerxis Longimani Regis Persidis obibat; Nehemias, inquam, Author hujus Operis vulgè reputatur. E' familia Levi, & ex ordine Sacerdotali originem ducens, juxta quorundam sententiam (b), sive è Tribu Juda juxta alios (c), patrem habuit Helctam sive Chelciam. Quicumque è genere Sacerdotali virum accessunt, laudant in eam rem illud 2. Macch. 1. 18. 21. *Justit Sacerdos Nehemias aspergi Sacrificia aquâ: ac illud: Adificato Templo & Altari obtulit Sacrificia: ad hæc in eodem Libro. 1. Signatores autem fuerunt, Nehemias, Sedecias, Saraias &c. ver. 10. Hi Sacerdotes:*

Et tamen Macchabæorum testimonio nequidquam obstante, quæ verum ad Tribum Juda revocat opinio, tum apud Veteres ferè omnes, cum apud plerisque Recentiores obtinuit. Persuasum enim habebant Veteres, eos omnes qui populo è captivitate restituito jura dederunt usque ad Almongos, ad Tribum Juda spectasse. Nehemias ipse fratres suos, *Hanani*, & alios è Tribu Juda Judæam repetentes, fratres appellat: *Venit Hanani, unus de fratribus meis, ipse, & viri ex Juda: Pincernæ munus illustre erat eâ ætate, nec nisi viris clari generis demandabatur, ut proinde viros principes è Tribu Juda dederet. Tandem Nehemias ne in Templum ingrederetur se continuit, quasi scilicet viro non initiato ingredi nefas reputaret (d): Et quis ut ego, ingrediatur Templum & vivet? Non ingrediatur.*

Autoritati autem ex Macchabæis adductæ reponunt, 1. Nehemiam à Sacrificiis per se offerendis abstinuisse, jussisse tamen veluti totius gentis Principem, à Sacerdotibus offerri: familiari enim sermone usurpamus, ut quæ ab aliis, authoribus nobis, facta sunt, eadem à nobis facta habeantur. 2. Textus Græcus nihil legit de Sacerdotali viri dignitate, habet enim: *Justit, Sacerdotes Nehemias aspergere aquâ (crasâ scilicet, è puteo, ubi olim ignem abdididerant, hausâ) ipsa (sacrificia) & ligna &c. quo aperto satis documento intelligimus, non Sacerdotalem seu Leviticam di-*

gnitatem egisse virum, sed super omnem populum sæcularem, & supream. 3. Si nomen suum in adscriptionibus primum ante Sacerdotes, & Levitas posuit, illud in causa fuit, quod summum in Republica locum, veluti Regis Persidis nomine regionem administrati, sibi deberi arbitrabatur. 4. Tandem viri nomen nusquam in censu Sacerdotum sive apud Esdram, sive apud Paralipomena legitur.

Cum Nehemias afflictus esse prostrataque res Jerosolymæ, Babylone agens, didicisset; certior insuper factus mœnibus dejectis, incensisque portis, Judæos in summo luctu, & gentium omnium opprobrio versari; effusus in preces, & corpus jejuniis macerans, tempus opperiebatur, quo & muneri suo præstando, & Regi supplicaturus pro Urbe sua accederet (e). Discumbenti igitur Regi, ille muneri suo præstando adfuit, & cum solito tristior videretur, (f) Rex primo intuitu finitrum, aliquid moliri suspicatus est; sed certior ab illo factus, Patriæ se vices dolere, copiam fecit ut in Judæam reverteretur, eâ tamen conditione, ut intra præscriptum tempus rediret; quod propensionis in illum Regiæ certissimum erat argumentum. Scriptæ insuper pro viro Regis Epistolæ ad Præfectos Provinciarum trans Euphratem, quibus ligna omnia præstari Nehemias jubebantur, quotquot opus esset in usum Templi, mœnium, & adium Præfecti regionis.

Venit itaque Nehemias Jerusalem (g), totoque triduo consilium suum suppressit. Noctè tertie diei Urbem totam circumivit, mœnia lustrans, ut eorum statum omnem haberet exploratum. Sub hæc, Optimatibus ad concionem evocatis autoritatem suam omnem, & adventus consilium aperuit. Cum omnes assentientes & favorem pollicentes nactus esset, ipse quidem ceterique omnes summo consensu ad opus suscipiendum se contulerunt. Qua re gentis adversarii statim cognitâ, eâ qua tenebantur in Judæos invidiâ, statim ad inhibendam ædificationem procurrerunt; sed Regis jussionibus prohibiti in irrationes versi (h) illud secum invicem dictabant. Quid Judæi strue hac cémenti, & lapidum moliantur? Si vulpes suffodiendos illos muros susceperint, profectò fabricam omnem

e 2. Esdr. 1. 1.
& seq.

f 2. Esdr. 2. 1.
&c.

g 2. Esdr. 2.
11. 12. &c.

h 2. Esdr. 2.
19. & 5. 1. 2.